

WERKORGANISATIE DEAL-GEMEENTEN

Programmabegroting 2020

Inclusief meerjarenperspectief 2021-2023

Inhoud

Inleiding.....	5
Algemene gegevens	6
Leeswijzer	8
Het algemene beeld van de begroting.....	9
BELEIDSBEGROTING.....	11
Programmaplan.....	13
Algemeen.....	15
Programma 1. Reguleren.....	17
Programma 2. Controleren.....	19
Programma 3. Adviseren.....	21
Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.....	23
Overzicht van de kosten van overhead.....	23
Het bedrag voor de heffing vennootschapsbelasting	23
Het bedrag voor onvoorzien	23
Paragrafen	25
Algemene toelichting	27
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	29
Financiering	34
Bedrijfsvoering	35
FINANCIËLE BEGROTING.....	41
Het overzicht van baten en lasten en de toelichting	43
Overzicht van baten en lasten.....	44
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	45
1. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd	47
2. Overzicht geraamde incidentele baten en lasten	47
3. Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	47
De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting.....	49
1. Raming van bestaand en nieuw beleid	50
2. Geprognosticeerde begin- en eindbalans	50
3. Het aandeel in het EMU-saldo	50
4. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	51
5. De investeringen.....	52
6. De financiering	52
7. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves.....	52
8. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen	53
9. Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie	53
De bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld	54
De geraamde baten en lasten per taakveld	55
MEERJARENRAMING	56
De meerjarenraming en de toelichting	57
De Meerjarenraming	58
1. Raming van bestaand en nieuw beleid	58
2. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	58
3. De investeringen.....	58
4. De financiering	59

5.	De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves.....	59
6.	De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen	59
7.	Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie	59
	Toelichting op de meerjarenraming.....	60
1.	De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd	60
2.	Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten.....	60
3.	Een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	60
	DE INTEGRALE KOSTPRIJS-BEREKENING (IKB)	61
1.	Algemene uitgangspunten	62
2.	Tarieven	62
3.	Uren	62
4.	Aantallen/uren	63
5.	Bijdrage DEAL-gemeenten.....	64
6.	Bijdrage DEAL-gemeenten (meerjarenperspectief)	64
	Vaststellingsbesluit.....	65
1.	Besluit.....	66

Inleiding

In de besluitvorming met betrekking tot het Verbeterplan Bedrijfsvoering (december 2017) is opgenomen dat met ingang van 2019 het programma VTH wordt gesplitst in de programma's:

- Reguleren;
- Controleren; en
- Adviseren.

Algemene onderdelen die voor elk programma van toepassing zijn, hebben wij in het algemene deel van het Programmaplan opgenomen.

Om de stakeholders beter te kunnen informeren, zal aan ieder programma het onderdeel Servicenormen / Kwaliteitscriteria worden toegevoegd. Dit onderdeel wordt op dit moment ontwikkeld en uitgewerkt aan de hand van het Kwaliteits Management Systeem (KMS). De rapportages kunnen dan vanaf 2019 meer toegesneden zijn op deze criteria.

Algemene gegevens

De gemeenten Delfzijl, Het Hogeland, Appingedam en Loppersum (DEAL) werken voor wat betreft de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) samen met als doelen een hogere mate van doelmatigheid, doeltreffendheid, continuïteit, beheersbaarheid, aansturing, afstemming en kwaliteit. De genoemde gemeenten hebben hiertoe de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten opgericht. De organisatie is vanaf 1 januari 2011 operationeel. Met de afzonderlijke gemeenten worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten; hierin staat verwoord welke producten de gemeenten van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten verwachten. Hierop is vervolgens het rapportagesysteem van de Werkorganisatie afgestemd, zodat ook adequaat kan worden teruggekoppeld over bereikte resultaten. Die terugkoppeling vindt plaats per 1 mei, 1 september en 31 december van elk begrotingsjaar.

Met instemming van de colleges van de vier deelnemende gemeenten worden ook taken verricht voor derden.

Doelstelling en Missie

De Werkorganisatie heeft als doel de doelmatigheid, doeltreffendheid, beheersbaarheid, aansturing en onderlinge afstemming en kwaliteit van de VTH-taken binnen het grondgebied van de deelnemende gemeenten te versterken.

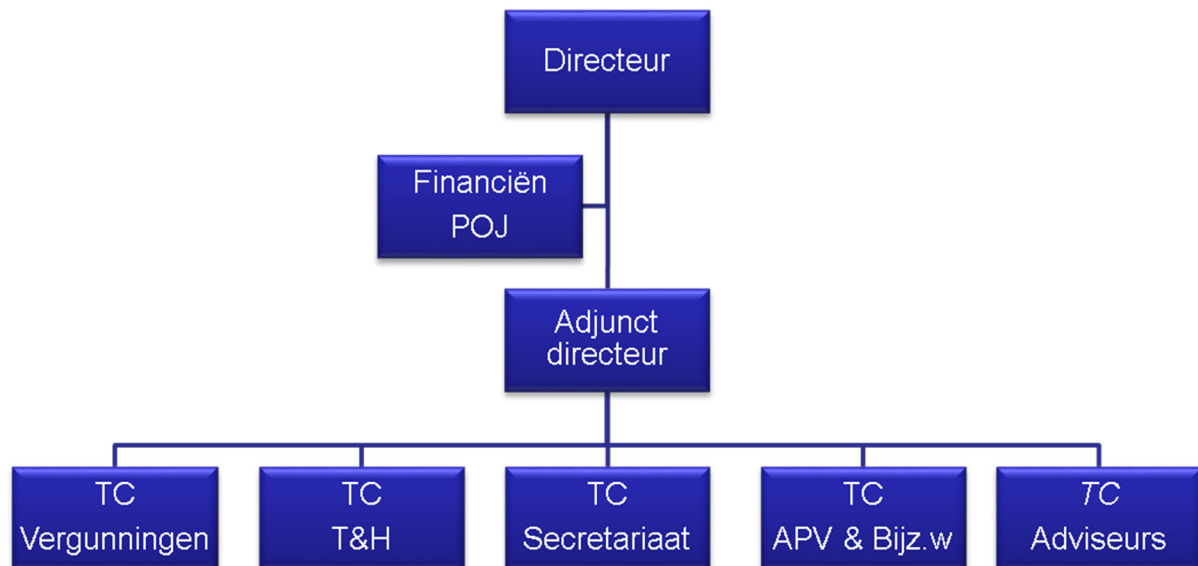
De missie van de Werkorganisatie is door een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken bij te dragen aan een veilig, duurzaam en leefbaar stedelijk- en plattelandsgebied.

Taken en Bevoegdheden

Aan de Werkorganisatie is de uitvoering van VTH-taken vanuit de deelnemende gemeenten opgedragen. Per gemeente zijn verschillen te constateren, die flexibiliteit vragen van de Werkorganisatie en de daarbinnen functionerende medewerkers.

De werkwijzen binnen de Werkorganisatie voldoen aan de vereisten conform vigerende wetgeving. Door middel van audits wordt getoetst of dit daadwerkelijk het geval is.

Organogram

Het algemeen bestuur bestaat uit 8 leden. Iedere deelnemende gemeente wijst 2 collegeleden aan als bestuursleden van de Werkorganisatie DEAL.

- De heer P. Prins – voorzitter – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer A. Hiemstra – lid – burgemeester van de gemeente Appingedam
- De heer B. Schollema – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer E. Dijkhuis – lid – wethouder van de gemeente Het Hogeland
- De heer H.J. Bolding – lid – burgemeester van de gemeente Het Hogeland
- De heer IJ. Rijzebol – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl
- De heer J.H. Menninga – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl
- Mevrouw L. van der Tuin – lid – wethouder van de gemeente Appingedam

Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden en bestaat uit één collegelid van elke deelnemende gemeente.

- De heer P. Prins – voorzitter – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer E. Dijkhuis – lid – wethouder gemeente Het Hogeland
- De heer IJ. Rijzebol – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl
- Mevrouw L. van der Tuin – lid – wethouder van de gemeente Appingedam

De directeur van de Werkorganisatie DEAL is de heer G.H. Alderink.

Integrale kostprijsberekening (IKB)

Met ingang van 2016 worden de bijdragen van de DEAL-gemeenten bepaald aan de hand van de zogenaamde Integrale kostprijsberekening (IKB). De bijdrage wordt door de volgende variabelen: het tarief per product, het kengetal per product en het aantal afgehandelde producten. Het aantal producten in de begroting is ontleend aan de DVO's van de DEAL-gemeenten op het moment dat deze begroting wordt opgesteld.

Met ingang van 2018 wordt met een structuur van 5 tarieven gewerkt. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de programmabegroting. De kengetallen per product worden jaarlijks vastgesteld in de Productdienstencatalogus (bijlage 4).

De algemene uitgangspunten zijn opgenomen in het hoofdstuk IKB behorende bij deze programmabegroting.

Productdienstencatalogus (PDC)

De PDC geeft inzicht in en overzicht van de (integrale) producten en diensten die de Werkorganisatie levert en de eisen die daaraan gesteld mogen worden. De koppeling met de PDC zal ook in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) worden gemaakt om zo de werkafspraken tussen bevoegd gezag en de Werkorganisatie nader te concretiseren.

De Werkorganisatie voert in eerste instantie werkzaamheden uit voor de DEAL-gemeenten, terwijl daarnaast ook op basis van de PDC contracten met derden kunnen worden afgesloten.

Leeswijzer

Deze begroting is evenals voorgaande jaren volgens de geldende voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) ingericht. Door toepassing van de voorschriften van dit besluit is de begroting opgesplitst in vier delen, namelijk de beleidsbegroting, de financiële begroting, de meerjarenraming en de integrale kostprijsberekening.

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen. In de financiële begroting en de meerjarenraming wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten inclusief een toelichting daarop. In het onderdeel integrale kostprijsberekening zijn de uitgangspunten en de berekening van de DEAL-bijdrage opgenomen.

De programma's worden beschreven met behulp van de zogenaamde 3-W-vragen: "Wat willen we bereiken?", "Wat gaan we daarvoor doen?" en "Wat mag het kosten?".

Het algemene beeld van de begroting

De opgenomen bedragen, uren en aantallen in de programmabegroting 2020 zijn gebaseerd op 41,44 fte, de bezuiniging ad € 131.600, de concept PDC 2019 en de concept DVO's 2019. De lonen en de overige uitgaven zijn verhoogd in verband met de verwachten inflatie. In de programmabegroting 2020 is géén nieuw beleid opgenomen. De vertaling van VTH-Drieslag naar deze begroting is niet opgenomen. Conform de afspraak in het Verbeterplan Bedrijfsvoering zal VTH-Drieslag een afzonderlijke paragraaf worden binnen de reguliere P&C-cyclus.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo;
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten;
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Op basis van de concept DVO's 2019 is een financiële vertaling gemaakt. De aantallen en uren op basis van deze concept DVO's zijn voor 2020 als volgt:

Omschrijving	R 2018	B 2019	B 2020
Aantallen DVO	7.121	6.465	6.465
Uren DVO	55.164	52.275	52.275

Het verschil tussen 2018 en 2019/2020 (#656) kan hoofdzakelijk worden verklaard door de lagere aantallen bij het team Vergunningen. Ten opzichte van de realisatie 2018 worden 680 aanvragen minder verwacht. Binnen de andere teams zijn de verschillen kleiner. Binnen het team Toezicht & Handhaving worden 280 minder controles verwacht dan in 2018, terwijl bij het team Toezicht APV & Bijzondere wetten juist 200 controle meer worden verwacht.

De personele begroting 2020 gaat uit van een fte-omvang van 39,6 fte (41,44 fte minus de bezuiniging). Rekening houdend met een urenafname conform de DVO's 2018 en de stelpost werken voor derden komt de Werkorganisatie ongeveer 5,4 fte tekort. Op het moment dat de DVO's 2020 bekend zijn, wordt een definitieve berekening gemaakt. De verwachte extra inzet zal worden opgevangen met de inzet van externe medewerkers.

Op basis van de bovenstaande gegevens bedraagt de DEAL-bijdrage 2020-2023 als volgt:

	R 2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bijdrage DEAL-gemeenten (VK)	3.086.627	2.754.909	2.679.191	2.699.191	2.719.191	2.739.191
Bijdrage DEAL-gemeenten (CK)	811.665	806.416	877.804	878.204	878.604	879.004
Bijdrage DEAL-gemeenten (VK - hogere aantallen/uren)		352.624	267.846	267.846	267.846	267.846
Totaal bijdrage DEAL-gemeenten	3.898.292	3.913.949	3.824.841	3.845.241	3.865.641	3.886.041

De bijdrage DEAL-gemeenten 2020 daalt ten opzichte van de bijdrage 2019 met **2,28%**.

BELEIDSBEGROTING

Programmaplan

Algemeen

Voor de drie programma's Reguleren, Controleren en Adviseren zijn de beleidskaders en ontwikkelingen hetzelfde. Om herhalingen te voorkomen worden voor de drie programma's deze onderdelen hieronder weergegeven. Alle onderdelen zijn van toepassing op de dit programma's, maar worden gemakshalve in één overzicht gepresenteerd.

Beleidskaders

Het beleid van de Werkorganisatie wordt ontleend aan de volgende regelingen:

- APV
- AVG (algemene verordening gegevensbescherming)
- Archeologie Nota
- (wijzigings) Besluit Omgevingsrecht
- Bouwbesluit 2012
- Drank- en horecaverordening (incl. convenant DEAL-gemeenten)
- Erfgoedverordening
- Evenementennota
- Gemeentelijke bouwverordening
- Integrale Kostprijsberekening
- Intergemeentelijk bodembeleidsplan regio noord (2014-2018)
- Kapverordening
- Meerjarenprogramma Nationaal Coördinator Groningen
- Model verordening kwaliteit VTH Omgevingsrecht
- Nalevingsbeleids fysieke leefomgeving DEAL 2011-2019
- Omgevingswet (ontwikkeling van)
- Producten- en Diensten Catalogus (PDC)
- Provinciale Handhavingsstrategie
- T&H handhavingsstrategie Wabo in de provincie Groningen
- Verbeterplan Bedrijfsvoering
- Vergunningenbeleid
- Welstandsnota, Beeldkwaliteitsplan
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
- Wet VTH

Programma 1. Reguleren

De taken die de Werkorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de (DEAL-)gemeenten uitvoert, worden nader uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld c.q. de eisen zoals die door opdrachtgever aanvullend zijn geformuleerd. Een van hoofdstromen die uit de VTH-taken voortvloeien is **Reguleren**. Hieronder vallen vergunningen, meldingen en ontheffingen.

In de dienstverleningsovereenkomsten wordt meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Producten

Op basis van de vastgestelde dienstverleningsovereenkomst(en) worden de volgende producten, diensten en projecten afgenomen door de DEAL-gemeenten en (eventuele) derden:

	Delfzijl		Het Hogeland		Appingedam		Loppersum		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Producten (kengetallen)	954	8.267	494	3.204	403	3.931	533	4.890	2.384	20.292
Producten Gaswinning (uren)	63	523	44	349	204	1.267	66	2.032	377	4.171
Producten (uren)		130		0		0		0	0	130
Totaal DEAL-gemeenten	1.017	8.920	538	3.553	607	5.198	599	6.922	2.761	24.593
Werken voor derden									0	0
Totaal programma 1									2.761	24.593

De aantallen en uren zijn gebaseerd op de concept DVO's van 2019.

Projecten

Eventuele specifieke projecten zullen worden opgenomen in de DVO 2020. Indien hiervan sprake is, zullen deze specifieke projecten afzonderlijk worden opgenomen in de verschillende rapportages.

Wat willen we bereiken?

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten (ook voor derden);
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Het opstellen van omgevingsvergunningen als bedoeld in de Wabo;
- b. Het opstellen van vergunningen en/of ontheffingen als bedoeld in de APV, de Drank- en Horecawet en overige bijzondere wetten of verordeningen (zoals Wet Bibob, Leegstandwet, woonschepenverordening, winkeltijdenverordening en de Wet op de Kansspelen);

- c. Het afhandelen van meldingen (milieu, sloop, brandveilig gebruik).

Wat mag het kosten?

Het programma Reguleren brengt de volgende baten en lasten met zich mee.

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Omschrijving	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Bijdrage DEAL-gemeenten	1.496	1.426	1.372	1.379	1.386	1.392
Overige baten	245	111	113	113	113	113
Totaal baten	1.741	1.537	1.485	1.492	1.499	1.505
Loonsom	804	890	890	897	904	910
Variabele lasten	360	389	389	389	389	389
Ondersteuning Advisering		258	206	206	206	206
Totaal lasten	1.164	1.537	1.485	1.492	1.499	1.505
Saldo programma 1	577	-	-	-	-	-

Programma 2. Controleren

De taken die de Werkorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de (DEAL-)gemeenten uitvoert, worden nader uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld c.q. de eisen zoals die door opdrachtgever aanvullend zijn geformuleerd. Een van hoofdstromen die uit de VTH-taken voortvloeien is **Controleren**. Hieronder vallen de controles op de vergunningen, meldingen en ontheffingen.

In de dienstverleningsovereenkomsten wordt meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Producten

Op basis van de vastgestelde dienstverleningsovereenkomst(en) worden de volgende producten, diensten en projecten afgenomen door de DEAL-gemeenten en (eventuele) derden:

	Delfzijl		Het Hogeland		Appingedam		Loppersum		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Producten (kengetallen)	882	4.658	871	4.869	335	2.231	501	2.882	2.589	14.640
Producten Gaswinning (uren)	42	320	82	527	90	1.616	65	2.705	279	5.168
Producten (uren)		1.386		575		608		226	0	2.795
Totaal DEAL-gemeenten	924	6.364	953	5.971	425	4.455	566	5.813	2.868	22.603
Werken voor derden									0	1.698
Totaal programma 2									2.868	24.301

De aantallen en uren zijn gebaseerd op de concept DVO's van 2019.

Projecten

Eventuele specifieke projecten zullen worden opgenomen in de DVO 2020. Indien hiervan sprake is, zullen deze specifieke projecten afzonderlijk worden opgenomen in de verschillende rapportages.

Wat willen we bereiken?

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten (ook voor derden);
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Het controleren van omgevingsvergunningen als bedoeld in de Wabo;
- b. Het controleren van vergunningen en/of ontheffingen als bedoeld in de APV, de Drank- en Horecawet en overige bijzondere wetten of verordeningen (zoals Wet Bibob,

Leegstandswet, woonschepenverordening, winkeltijdenverordening en de Wet op de Kansspelen);

- c. Het afhandelen van meldingen (milieu, sloop, brandveilig gebruik).

Wat mag het kosten?

Het programma Controleren brengt de volgende baten en lasten met zich mee.

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Omschrijving	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Bijdrage DEAL-gemeenten	1.301	1.332	1.247	1.254	1.260	1.267
Overige baten	843	7	7	7	7	7
Totaal baten	2.144	1.339	1.254	1.261	1.267	1.274
Loonsom	924	932	932	939	945	952
Variabele lasten	404	172	174	174	174	174
Ondersteuning Advisering		235	148	148	148	148
Totaal lasten	1.328	1.339	1.254	1.261	1.267	1.274
Saldo programma 2	816	-	-	-	-	-

Programma 3. Adviseren

De taken die de Werkorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de (DEAL-)gemeenten uitvoert, worden nader uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld c.q. de eisen zoals die door opdrachtgever aanvullend zijn geformuleerd. Een van hoofdstromen die uit de VTH-taken voortvloeien is **Adviseren**. Hieronder vallen de juridische en specialistische werkzaamheden. De specialistische werkzaamheden betreffen adviezen op het gebied van constructie, geluid, bodem, lucht en milieuzonering.

In de dienstverleningsovereenkomsten wordt meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Producten

Op basis van de vastgestelde dienstverleningsovereenkomst(en) worden de volgende producten, diensten en projecten afgenomen door de DEAL-gemeenten en (eventuele) derden:

	Delfzijl		Het Hogeland		Appingedam		Loppersum		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Producten (kengetallen)	307	563	232	370	134	232	148	304	821	1.469
Producten Gaswinning (uren)	0	0	5	5	0	0	10	10	15	15
Producten (uren)		1.346		827		893		529	0	3.595
Totaal DEAL-gemeenten	307	1.909	237	1.202	134	1.125	158	843	836	5.079
Werken voor derden									0	0
Totaal programma 3									836	5.079

De aantallen in uren zijn gebaseerd op de concept DVO's van 2019.

Projecten

Eventuele specifieke projecten zullen worden opgenomen in de DVO 2020. Indien hiervan sprake is, zullen deze specifieke projecten afzonderlijk worden opgenomen in de verschillende rapportages.

Wat willen we bereiken?

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten (ook voor derden);
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Meedenken in mogelijkheden en oplossingen, waarbij de belangen van de aanvrager, de omgeving en de gemeente/provincie in het oog worden gehouden;
- b. Het verstrekken van gevraagde specialistische en juridische adviezen aan in- en externe opdrachtgevers;
- c. De inzet van menskracht en deskundigheid zodanig plannen dat producten met kwaliteit en integraal tot stand komen;
- d. Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan het gevraagde c.q. ongevraagd advies geven.

Het programma Adviseren brengt de volgende baten en lasten met zich mee.

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Omschrijving	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Bijdrage DEAL-gemeenten	289	350	328	334	341	348
Overige baten	15	-	-	-	-	-
Totaal baten	304	350	328	334	341	348
Loonsom	642	761	761	767	774	781
Variabele lasten	267	82	72	72	72	72
Ondersteuning programma's		-493	-505	-505	-505	-505
Totaal lasten	909	350	328	334	341	348
Saldo programma 3	-605	-	-	-	-	-

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) wordt in de programmabegroting de algemene dekkingsmiddelen (lokale heffingen, algemene uitkering, dividend, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen) opgenomen.

Voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten is alleen het onderdeel 'saldo van de financieringsfunctie' van toepassing. In de (meer)jarenbegroting 2020-2023 wordt dit onderdeel op **nihil** geraamd.

Overzicht van de kosten van overhead

Met ingang van 2018 wordt de bijdrage van de DEAL-gemeenten gesplitst in constante en variabele lasten. De variabele lasten worden in ieder programma gepresenteerd. De constante lasten worden in de meerjarenbegroting gelijk gesteld aan de kosten van overhead.

De kosten van overhead kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	CK2018	CK2019	CK2020	CK2021	CK2022	CK2023
Loonsom	315.053	319.543	317.406	317.406	317.406	317.406
Flexibele schil	46.997	0	0	0	0	0
Huur	69.648	69.900	69.900	69.900	69.900	69.900
Shared Services	139.819	124.500	126.550	126.550	126.550	126.550
Vorming en opleiding	73.869	58.050	59.800	60.200	60.600	61.000
Overige facilitaire kosten	127.945	85.424	121.960	121.960	121.960	121.960
Overige personeelskosten	127.236	101.350	129.163	129.163	129.163	129.163
Kapitaallasten	16.238	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850
Onderhoud software	141.621	152.350	157.600	157.600	157.600	157.600
Onvoorzien uitgaven en VpB	2.853	8.450	8.575	8.575	8.575	8.575
Totaal	1.061.278	931.416	1.002.804	1.003.204	1.003.604	1.004.004

In het Verbeterplan Bedrijfsvoering is afgesproken dat de Derden een bijdrage van € 125.000 leveren als aandeel in de kosten van overhead (de constante kosten). De constante kosten zijn in 2020 € 71.000 hoger dan in 2019 als gevolg van de aanpassingen van de onderdelen verzekeringen (€ 37.000) en de uitvoering van het verbeterplan (€ 33.000).

Het bedrag voor de heffing vennootschapsbelasting

Met de invoering van de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen (Vpb) vanaf 1 januari 2016 krijgen lokale overheden (gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen) te maken met het feit dat ze voor (een deel van) hun activiteiten onder de vennootschapsbelastingplicht gaan vallen. Voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten wordt de belastingplicht geraamd op **€ 2.500** per jaar.

Het bedrag voor onvoorzien

In de begroting is voor de dekking van niet voorziene uitgaven een structureel vast bedrag opgenomen van **€ 6.075**. Het bedrag wordt in zijn geheel geraamd en niet per programma.

Paragrafen

Algemene toelichting

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn diverse paragrafen voorgeschreven om te worden opgenomen in het jaarverslag. Een aantal paragrafen zijn echter niet van toepassing voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten.

De niet van toepassing zijnde paragrafen betreffen:

- Lokale heffingen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

De overige verplichte paragrafen zijn op de volgende pagina's opgenomen en betreffen achtereenvolgens:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's. Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De weerstandscapaciteit is de middelen en mogelijkheden waarover de Werkorganisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarop een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn alleen die risico's van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (bv het afsluiten van een verzekering). Het weerstandsvermogen is voldoende indien het saldo van de weerstandscapaciteit minus de aanwezige risico's positief is.

Weerstandscapaciteit

1. de onvoorziene uitgaven

In de begroting is voor dekking van niet voorziene uitgaven een structureel bedrag opgenomen van € 6.075. In de begroting wordt als uitgangspunt een vast bedrag opgenomen.

2. algemene reserve

De hoogte van de algemene reserve bedraagt op 31 december 2018 € 259.540. Ná de verwerking van het resultaat 2018 zal de algemene reserve per 1-1-2020 naar verwachting een omvang hebben van € 739.000.

3. bestemmingsreserve Risico-opslag

De reserve Risico-opslag bedraagt is de (concept) jaarrekening 2018 nihil. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2017 is besloten de bestemmingsreserve uit te keren aan de DEAL-gemeenten.

4. overige bestemmingsreserves

Naast de twee aangenomen reserves zijn er op dit moment geen bestemmingsreserves aanwezig.

5. de stille reserves

Stille reserves zijn activa die tegen nul zijn gewaardeerd of waarvan de boekwaarde (beduidend) onder de handelswaarde liggen. De meeropbrengsten die bij verkoop ontstaan kunnen voor andere doeleinden worden aangewend. De Werkorganisatie heeft géén stille reserves.

6. de niet-benutte belastingcapaciteit

Aangezien de Werkorganisatie geen inkomsten genereert middels belastingheffing en/of leges, is er géén sprake van een niet-benutte belastingcapaciteit. De heffing van de leges vindt plaats door de deelnemende gemeenten. De verantwoording van de leges vindt eveneens bij de deelnemende gemeenten plaats.

7. mogelijke bezuinigingsmaatregelen

Bij de start van de organisatie hebben de DEAL-gemeenten de Werkorganisatie een formatieve bezuinigingstaakstelling van 10% opgelegd. Deze taakstelling is gerealiseerd. Naast deze formatieve

taakstelling heeft de organisatie een nieuwe bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen van € 358.000. De bezuinigingsmaatregelen hebben geen invloed op de omvang van de weerstandscapaciteit. Nieuwe bezuinigingsmogelijkheden worden op dit moment niet reëel geacht.

Totale weerstandscapaciteit

De totale (verwachte) weerstandscapaciteit van de Werkorganisatie ziet er als volgt uit:

Nr.	Onderdeel	Bedrag
1.	Onvoorziene uitgaven	€ 6.000
2.	Algemene Reserve	€ 739.000
3.	Bestemmingsreserve Risico-opslag	€ 0
4.	Bestanddelen bestemmingsreserves	€ 0
5.	Stille reserves	€ 0
6.	Niet-benutte belastingcapaciteit	€ 0
7.	Bezuinigingsmaatregelen	€ 0
	Totaal	€ 745.000

Risico's

De risico's van de Werkorganisatie zijn geïnventariseerd en in kaart gebracht. De inventarisatie heeft plaatsgevonden per team. Hieronder zijn de risico's gebundeld en voor de gehele organisatie onder elkaar gezet. De risico's zijn onderverdeeld naar:

- a. Aansprakelijkheidsrisico's
- b. Risico's op de bedrijfsvoering
- c. Financiële risico's
- d. Risico's i.v.m. externe factoren
- e. Overige risico's

Totale Weerstandsvermogen

Op basis van het bovenstaande kan het weerstandsvermogen worden bepaald. De berekening is als volgt:

Omschrijving	Kans 1)	Mate van inschatbaarheid	Beheersing 2)	Financiële gevolg	Risico
a. Aansprakelijkheid					
Claims	25%	Slecht	Verminderen	€ 50.000	€ 12.500
b. Bedrijfsvoering					
Ziekte	25%/70%	Redelijk	Accepteren	€ 212.280	€ 100.800
Vacatures	10%	Slecht	Accepteren	€ 70.000	€ 7.000

Omschrijving	Kans 1)	Mate van inschatbaarheid	Beheersing 2)	Financiële gevolg	Risico
Wachtgeldverplichtingen	50%	Slecht	Accepteren	€ 146.000	€ 73.000
Ongevallen	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
Informatiebeveiliging	10%	Slecht	Accepteren	€ 60.000	€ 6.000
WGA	70%	Slecht	Overdragen	€ -	€ -
Reparatie-uitkering WW	10%	Slecht	Accepteren	€ -	€ -
Interne bedrijfsvoering	90%	Redelijk	Accepteren	€ p.m.	€ p.m.
c. Financieel					
Proceskostenveroordeling	50%	Slecht	Accepteren	€ 5.000	€ 2.500
Dwangsomkosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 2.520	€ 1.260
Eigen risico verzekering	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Eigen risico inventaris	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Gevolgschade	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
d. Externe factoren					
Stelpost werken voor derden	10%	Slecht	Accepteren	€ 109.000	€ 10.900
Omzet derden i.r.t. CKosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 125.000	€ 62.500
Regelgeving	10%	Slecht	Accepteren	€ 73.000	€ 7.320
e. Overig					
Kleine risico's	10%	Slecht	Accepteren	€ 10.000	€ 1.000
Totaal					€ 290.780

Weerstandscapaciteit werkorganisatie	€ 745.000
Risico's	€ 291.000
Weerstandsvermogen	€ 454.000

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het weerstandsvermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten voldoende is. De aanwezige risico's kunnen niet gedekt worden zonder dat de bedrijfsvoering direct gevaar loopt. Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

Beleid

Het beleid betreffende het weerstandsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld bij de jaarstukken;
- de Algemene Reserve van de Werkorganisatie mag in meerjarenperspectief niet negatief zijn;
- het Algemeen Bestuur stelt op voorstel van het Dagelijks Bestuur een (bestemmings)reserve vast;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;

- structurele tegenvallers worden, zonder dat daar meevallers tegenover staan, afgedekt in de eerstvolgende meerjarenbegroting;
- de post onvoorzien wordt alleen gebruikt voor incidentele tegenvallers;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken;
- bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt, in verband met de eventuele verrekening van het resultaat met de deelnemende gemeenten, de Reserve Risico-opslag buiten beschouwing gelaten.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kengetallen zoals voorgeschreven in de BBV.

Kengetallen (%)	R2018	B2019	B2020	B2021	B2022	B2023
Netto schuldquote	-3,0%	-8,7%	-1,2%	-1,1%	-1,4%	-1,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3,0%	-8,7%	-1,2%	-1,1%	-1,4%	-1,5%
Solvabiliteitsratio	53,8%	38,7%	56,2%	56,2%	56,2%	56,2%
Structurele exploitatieruimte	3,7%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Verklaring en beoordeling

- Netto schuldquote

Netto schuldquote: het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen

- 0% t/m 100%: normaal
- > 100%: weinig leencapaciteit
- > 130%: zeer hoge schuld

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL geen langlopende schulden heeft is de netto schuldquote zelfs negatief. Dit betekent (in principe) voldoende mogelijkheden tot het aantrekken van geldleningen.

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote aangezien binnen de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL géén sprake van financiële vaste activa.

- Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Normaal is tussen 20% en 70%. Het percentage voor de Werkorganisatie DEAL schommelt tussen deze percentages.

- Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of de exploitatie structureel in evenwicht is. Een positief percentage geeft een voordelige structurele exploitatieruimte aan, een negatief percentage een nadelige structurele exploitatieruimte. Aangezien het saldo van baten en lasten worden doorberekend aan de deelnemende gemeenten is de structurele exploitatieruimte in de begroting 0%.

- Grondexploitatie

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

- Belastingcapaciteit

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

Financiering

Het doel van de financieringsparagraaf is om het bestuur te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van renterisico's.

De Werkorganisatie zal naar verwachting geen gebruik maken van de geld- of kapitaalmarkt. De Werkorganisatie heeft zich geconformeerd aan het treasurystatuut zoals deze is vastgesteld door de gemeente waar de financiële administratie wordt uitgevoerd (gemeente Delfzijl).

Bedrijfsvoering

Algemeen

De Werkorganisatie staat onder leiding van een directeur. De Werkorganisatie voert de taken uit op het gebied van Wabo vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsook de APV en Bijzondere wetten. Onder de bedrijfsvoering verstaan wij het (doen) functioneren van deze organisatie. Eisen die het bestuur hier aan stelt zijn:

- Rechtmatigheid en doelmatigheid
- Efficiency en effectiviteit
- Transparantie in de uitvoering

Deze eisen vragen een bepaalde cultuur, organisatiestructuur, niveau van automatisering en communicatie. Blijvend zal ingezet worden op verdere verhoging van de kwaliteit van de werkproducten en de daaronder liggende processen.

Personeel en organisatie

Het personeel van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten is in dienst van de Gemeenschappelijke Regeling. In de begroting 2020-2023 wordt uitgegaan van een fte-omvang van 41,44. In verband met diverse bezuinigingen wordt het loonbudget verlaagd met:

Bezuiniging	43.300
Aanpassing budget i.v.m. verminderd werkaanbod	66.300
Efficiencymaatregel (Squit2Go)	14.000
Bezuiniging invoer bodemgegevens	8.000
Totaal	131.600

Deze bezuiniging ad € 131.600 kan worden vertaald in een aantal fte van 1,8 fte (bij een gemiddelde loonsom van € 71.800). Voor de berekening van het aantal beschikbare uren wordt uitgegaan van 39,64 fte.

1.400 Uren (de jaarnorm) x 39,64 fte	55.496
Uren als onderdeel van de constante kosten	-5.118
Coördinatie-uren (TC-er)	-1.029
Beschikbaar in 2020	49.349

De teams

De Werkorganisatie kent een indeling in 5 teams:

Team Vergunningverlening (Wabo)

Het team Vergunningverlening behandelt Wabo gerelateerde vergunningaanvragen, meldingen en ontheffingen. De werkzaamheden bestaan daarbij o.a. uit: uitvoeren van de juridische ontvankelijkheidstoets; casemanagement / coördinatie van de vergunningprocedures; beoordeling en

controle van aanvragen conform de wettelijke kaders; behandeling adviesaanvragen; controle op strijdigheden en kwaliteitsbewaking vergunningverlening.

Team Toezicht en Handhaving (Wabo)

Door het team Toezicht en Handhaving worden taken verricht op het gebied van toezicht op de naleving van wet- en regelgeving, de opsporing van illegale activiteiten en onwettig gebruik, afstemming van toezicht in regionaal en provinciaal verband en sanctionering bij het niet naleven van wet- en regelgeving. Op basis van een jaarlijkse risicoanalyse wordt door de opdrachtgevende gemeenten de prioriteit van de diverse werkzaamheden bepaald.

Team APV / Bijzondere wetten

Het team is verantwoordelijk voor vergunningverlening in het kader van de APV en de Bijzondere wetten, alsook voor het toezicht hierop.

Het toezicht richt zich voornamelijk op de naleving van vergunningsvoorwaarden verbonden aan evenementenvergunningen, periodieke controles bij (para)commerciële inrichtingen, klachtafhandeling Drank- en Horecawet, controle art. 35 bij evenementen, leeftijdscontroles bij zowel vergunning plichtige als niet-vergunning plichtige inrichtingen, controle sluitingstijden en controle inrichtingseisen .

Gelet op de verplichte opleidingseisen zijn de toezichthouders Bijzondere Wetten / APV tevens opgeleid tot Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Zij zijn allen beëdigd en hierdoor bevoegd om zelfstandig op te treden bij geconstateerde overtredingen van met name de APV.

Team Adviseurs

Het team Bedrijfsvoering en Ondersteuning faciliteert de primaire processen uit de hiervoor genoemde teams. De adviseurs en specialisten van het team worden ingezet op de terreinen bodem, water, Wet geluidhinder, milieu, energie, constructieberekeningen en duurzaamheid. Waar nodig worden de juridische medewerkers ingezet om de primaire processen van vergunningverlening en toezicht te ondersteunen (o.a. juridische afhandeling van een bestuursrechtelijke actie, de uitvoering van het sanctiebeleid bij overtredingen, de vertegenwoordiging van het college van burgemeester en wethouders bij bezwaar en beroep).

Team Secretariaat

Het team Administratieve ondersteuning zorgt voor administratieve afhandeling en behartigt de eerste klantcontacten.

Werkwijze en planning

Van de Werkorganisatie mag worden verwacht dat zij effectief meer heeft te bieden dan de som der delen. In een continu verbeterproces wordt de planning van de uitvoeringstaken gebaseerd op het zogeheten Big Eight model (model van de dubbele regelkring). Door resultaten te meten, kan worden nagegaan of de gestelde doelen inderdaad zijn gehaald. Zo nodig worden maatregelen genomen om de procesprestaties te verbeteren. Ook door nieuwe doelen te stellen of doelen nog verder aan te scherpen op basis van evaluatie van behaalde resultaten, wordt een kwaliteitsverbetering bereikt.

De inventarisatie en opdrachtverstrekking vinden plaats in september/oktober, waarna het uitvoeringsprogramma opgesteld kan worden.

In de voortgangsrapportage (per 1 mei resp. per 1 sept.) wordt een tussenbalans gemaakt. Tenslotte wordt voor 1 maart de jaarrapportage opgesteld.

Automatisering

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Digitalisering is een onlosmakelijk onderdeel van de Omgevingswet. Tot 2024 wordt er gewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit stelsel is een geordend en verbonden geheel van afspraken en ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen die nodig zijn om aan initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie beschikbaar te stellen die zij willen raadplegen of nodig hebben voor de processen van het Omgevingswet. Er zullen maatregelen genomen moeten worden om informatie digitaal te verwerken en informatie duurzaam toegankelijk te houden. Het VNG en Deloitte hebben een berekeningsmodel opgesteld waarmee een inschatting gemaakt kan worden van de benodigde investeringen.

Squit20/20

Roxit volgt de ontwikkelingen rond de omgevingswet nauwgezet. Om aan zowel de eisen van de Omgevingswet als van het 'nieuwe werken' te voldoen, ontwikkelt Roxit één web gebaseerde architectuur. Het huidige Squit XO kan vanaf 2018 stapsgewijs vervangen worden door Squit 20/20.

Digitalisering vergunningen en meldingen

Zoals hierboven genoemd zal met de invoering van de Omgevingswet meer (verplicht) digitaal gewerkt moeten worden. Op dit moment wordt het merendeel van de Wabo-gerelateerde aanvragen/meldingen digitaal via het Omgevingsloket ingediend. De afhandeling van digitale aanvragen verloopt nu hybride (combinatie van digitaal en analoog). Om deze aanvragen geheel digitaal te kunnen afhandelen is onder andere een elektronische handtekening noodzakelijk. Gekeken is naar de mogelijkheden van Digeplan. Een belemmering blijft het ontbreken van een archiefwaardig systeem. Onderzocht moet worden op welke wijze dit voor de DEAL-gemeenten het beste georganiseerd kan worden, bijvoorbeeld door middel van een koppeling tussen Squit en Decos Join.

Omgevingsloket

Het omgevingsloket wordt onderdeel van het DSO. Op dit moment worden aanvragen uit het omgevingsloket door de kcc's van DAL en onze balie handmatig geïmporteerd in Squit waarbij de bijlagen automatisch in Squit komen te staan. Dit gebeurt op basis van een mail met een xml-bestand. In verband met beveiligingsrichtlijnen wordt dit bestand niet meer per mail verzonden. Er is een digikoppeling aangeschaft in 2017.

Bodeminformatiesysteem

Squit-bodem wordt door de leverancier uit gefaseerd en ondersteunt niet langer het laatste SIKB uitwisselingsformaat. Provincie breed is de webbased applicatie Nazca aangeschaft en is ingevoerd met ingang van 1 januari 2018.

GVOP/ DROP (Squit 20/20 publiceren)

GVOP is een uitbreiding op de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving voor het publiceren van bekendmakingen op officiële bekendmakingen.nl. Burgers kunnen gepubliceerde besluiten op locatie

zoeken of via e-mail op de hoogte gehouden worden van bekendmakingen in hun omgeving. Het digitaal publiceren van vergunningen en meldingen via GVOP is nog niet verplicht, maar dit is wel de bedoeling van de wetgever. Het handmatig opvoeren blijkt veel werk te zijn. Deze module van Squit maakt het meeste handwerk overbodig. De gemeente Delfzijl wil van deze module gebruik gaan maken, bij Het Hogeland wordt dit overwogen.

Plaatsonafhankelijk werken

Er wordt binnen de organisatie steeds meer gebruik gemaakt van tablets. Toezichthouders maken gebruik van Squit2go en onder andere de directie/coördinatoren maken gebruik van Onenote voor digitale verslaglegging. Denkbaar is dat er meer wensen komen om informatie beschikbaar te hebben en te kunnen delen.

AVG (algemene verordening gegevensbescherming)

Met het aannemen van de resolutie 'informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' hebben alle gemeenten zichzelf verplicht om werk te maken van informatieveiligheid. Gemeenten brengen veiligheidsrisico's in kaart, nemen passende maatregelen en stellen hierop beleid vast. Vanuit het gemeentelijk beleid kunnen eisen gesteld worden aan gemeenschappelijke regelingen.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Hoewel niet wettelijk verplicht kan het bestuur op grond van de Verordening “Doelmatigheid en doeltreffend” een onderzoek doen instellen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Er is geen onderzoek in dit kader geformuleerd.

Dienstverleningsovereenkomsten

Door de gemeentebesturen is bij oprichting besloten een aantal ondersteunende diensten niet in de organisatie van de Werkorganisatie op te nemen. Deze diensten worden ingekocht bij de deelnemende gemeenten en de gemeenschappelijke regeling GemCC.

Gemeente Loppersum verleent diensten op het gebied van P&O-taken en de hiermee gepaard gaande financiële taken. De gemeente Appingedam levert het archiefbeheer. De diensten op het terrein van automatisering worden geleverd door het GemCC. Met de gemeente Delfzijl is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het financieel beheer.

De te leveren diensten en/of producten worden in de overeenkomsten nader beschreven. Regelmatig wordt de geleverde kwaliteit en de samenwerking op basis van wederkerigheid geëvalueerd.

Verbeterplan

In december 2017 is het Verbeterplan Bedrijfsvoering vastgesteld. In de programmabegroting 2020-2023 zijn in verband met de invoering van het Verbeterplan de constante kosten verhoogd met de volgende budgetten:

	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
1. Tijdschrijven	2.100	-	2.200	2.200	2.200	2.200
2. Accountantskosten	26.573	-	14.450	14.450	14.450	14.450
3. Bedrijfsvoering	27.638	-	25.500	25.500	25.500	25.500
4. Software rapportages	-	-	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal	56.311	-	42.150	42.150	42.150	42.150

FINANCIËLE BEGROTING

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Overzicht van baten en lasten

	R 2018			B 2019			B 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1 Reguleren	1.741	1.164	577	1.537	1.537	-	1.485	1.485	-
Programma 2 Controleren	2.144	1.328	816	1.339	1.339	-	1.254	1.254	-
Programma 3 Adviseren	304	909	-605	350	350	-	328	328	-
Totaal programma's (A)	4.189	3.401	788	3.226	3.226	-	3.067	3.067	-
Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead (CK)	812	1.346	-534	915	915	-	994	994	-
Onvoorzien	-	-	-	6	6	-	6	6	-
Vennootschapsbelasting	-	3	-3	2	2	-	2	2	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en VpB (B)	812	1.349	-537	923	923	-	1.002	1.002	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten (A+B=C)	5.001	4.750	251	4.149	4.149	-	4.069	4.069	-
<i>Mutatie in de reserves</i>									
Programma 1 Reguleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 2 Controleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 3 Adviseren	100	-	100	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	212	84	128	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in de reserves (D)	312	84	228	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat (C+D=E)	5.313	4.834	479	4.149	4.149	-	4.069	4.069	-

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten kan als volgt worden uitgesplitst in de volgende categorieën:

Omschrijving	Jaarrekening 2018	Begroting 2019 ná wijziging	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1. Loonsom	2.831.988	2.902.500	2.822.648	2.842.648	2.862.648	2.882.648
2. Flexibele schil	793.293	352.624	267.846	267.846	267.846	267.846
10. Huur	69.648	69.900	69.900	69.900	69.900	69.900
15. Standaard werkplek en telefonie	175.089	180.225	183.850	183.850	183.850	183.850
29. Shared Services	139.819	124.500	126.550	126.550	126.550	126.550
21. Shared Services facilitair (toeslag)	43.671	56.100	56.100	56.100	56.100	56.100
25. Vorming en opleiding	73.869	58.050	59.800	60.200	60.600	61.000
30. Overige facilitaire kosten	127.945	85.425	121.960	121.960	121.960	121.960
35. Overige personeelskosten	206.407	154.025	182.542	182.542	182.542	182.542
40. Kapitaallasten	16.238	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850
45. Onderhoudskst. software en abbon.	141.622	152.350	157.600	157.600	157.600	157.600
Uitbetaling reserve	128.735	-	-	-	-	-
Aandeel Overhead	1.288.492	922.966	994.229	994.629	995.029	995.429
Totaal lasten programma's	3.459.832	3.224.583	3.066.417	3.086.417	3.106.417	3.126.417
80. Bijdrage DEAL-gemeenten	3.898.292	3.561.325	3.556.995	3.577.395	3.597.795	3.618.195
80. Bijdrage DEAL-gemeenten (hogere bijdrage DVO)	-	352.624	267.846	267.846	267.846	267.846
81. Overige bijdragen gemeenten	308.644	6.675	112.600	112.600	112.600	112.600
83. Bijdrage ministerie	15.620	-	-	-	-	-
84. Bijdrage Omgevingsdienst	-	-	-	-	-	-
85. Overige baten	83.141	110.375	6.780	6.780	6.780	6.780
86. Onderhanden werken	570.745	-	-	-	-	-
Aandeel derden CK	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal baten programma VTH	5.001.442	4.155.999	4.069.221	4.089.621	4.110.021	4.130.421
89. Financieringsbaten- en lasten	46-	-	-	-	-	-
49. Overhead	1.288.492	922.966	994.229	994.629	995.029	995.429
50. Onvoorziene uitgaven	-	5.950	6.075	6.075	6.075	6.075
55. Vennootschapsbelasting	2.853	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal overhead, onvoorzien en Vpb	1.291.299	931.416	1.002.804	1.003.204	1.003.604	1.004.004
Saldo van baten en lasten	250.311	-	-	-	-	-
90. Mutaties in reserves	228.735	-	-	-	-	-
Gerealiseerde/geraamde resultaat	479.046	-	-	-	-	-

Hieronder volgt een toelichting indien de afwijking ten opzichte van de begroting 2019 meer dan € 10.000 bedraagt.

Categorie 1 (Loonsom)

De loonsom 2020 is berekend op basis van de algemene uitgangspunten (zie pagina 40). Indien we uitgaan van de personele begroting 2019 dan kunnen we de volgende opstelling maken:

Loonsom 2019 (41,44 fte)	3.034.100
Bezuiniging	-131.600
Basis voor Cao en premiestijging	<u>2.902.500</u>
Cao en premiestijging (3%)	87.075
Loonsom 2020 o.b.v. loonsom 2019	<u>2.989.575</u>

In de begroting 2020 is een bedrag opgenomen van € 2.822.648 en is daarmee € 167.000 lager dan de verwachte uitkomst. De lagere loonkosten worden met name veroorzaakt doordat ervaren medewerkers de organisatie verlaten waarvoor relatief goedkopere krachten terugkomen.

Categorie 2 (Flexibele schil)

Het budget voor de flexibele schil is conform de (extra) bijdrage van de DEAL-gemeenten op basis van de concept DVO's 2019 zoals verwerkt in de programmabegroting 2020 (zie ook categorie 80 Bijdrage DEAL-gemeenten). Het definitieve budget voor de flexibele schil wordt bepaald bij de vaststelling van de DVO's 2020.

Categorie 30 (Overige facilitaire kosten)

De hogere lasten worden met name veroorzaakt door het eigen risicodragerschap (ERD) (€ 20.000) en de verhoging de accountantskosten in verband met de invoering van het Verbeterplan Bedrijfsvoering (€ 14.500).

Categorie 35 (Overige personeelskosten)

De lasten zijn met hoger als gevolg van de invoering van het Verbeterplan Bedrijfsvoering (€ 25.500).

Categorie 80 (Bijdrage DEAL-gemeenten)

De bijdrage 2020 ontwikkelt zich ten opzichte van 2019 als volgt:

Bijdrage 2019	3.913.949
Bijdrage 2020	3.824.841
Afname	-89.108

De toename is een gevolg van:

Loonsom (inflatie en periodieken)	79.852-
Vorming en opleiding	1.750
Verzekeringen	20.285
DVO 2019 en 2020	84.778-
Verbeterplan Bedrijfsvoering	42.150
Prijsstijgingen 2020	11.337
	89.108-

Loonsom

De lagere loonsom wordt veroorzaakt door de cao- en premiestijging (3%) alsmede het vertrek van ervaren krachten.

Vorming en opleiding

De post Vorming en opleiding bedraagt 2% van de omvang van de loonsom. Een stijging van de loonsom betekent ook een stijging (of daling) van deze categorie.

Verzekeringen

Het eigen risicodragerschap inzake de WGA/ZW en de aansprakelijkheids- en ongevallenverzekeringen brengen een jaarlijkse last met zich mee van € 41.000. Het jaarlijks beschikbare budget wordt hierop aangepast.

DVO 2019 en 2020

De concept DVO 2019 vraagt een ureninzet van 52.275 terwijl in de begroting 2019 (op basis van de concept DVO's 2018) rekening is gehouden met een ureninzet van 55.164. De verwachte lagere ureninzet in 2020 betekent een lagere bijdrage van de DEAL-gemeenten ten opzichte van 2019.

Verbeterplan Bedrijfsvoering

Betreft de structurele investering zoals besloten bij de vaststelling van het Verbeterplan Bedrijfsvoering. Voor een specificatie van het bedrag wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Prijsstijgingen

Betreft de aanpassing van de verwachte inflatie van de baten en lasten voor zover nodig wordt geacht.

1. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd

De meerjarenbegroting 2020-2023 is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- 41,44 fte;
- De bezuiniging ad € 131.600 is vertaald in 1,8 fte;
- Voor Cao en premiestijgingen is een percentage gehanteerd van 3,0%;
  - Loonstijging per 1-1-2020 is 2,0%;
  - Verwachte stijging pensioenpremies per 1-1-2020 1,0%;
- De lasten voor vorming en opleiding bedragen 2% van de opgenomen loonsom;
- Voor prijsstijgingen is een inflatiepercentage gehanteerd van 2,0%;
- De Integrale Kostprijsberekening (IKB) zoals vastgesteld op 3 april 2013;
- De concept Product Diensten Catalogus (PDC);
- Het verbeterplan bedrijfsvoering zoals vastgesteld op 18 december 2017;
- De IKB is gebaseerd op de voorlopige DVO's 2019;
- De begroting 2020 is exclusief VTH Drieslag.

2. Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

In de programmabegroting 2020 zijn géén incidentele baten of lasten opgenomen.

3. Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de programmabegroting 2020 zijn géén structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves opgenomen.

De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

1. Raming van bestaand en nieuw beleid

In de programmabegroting 2020 is géén nieuw beleid opgenomen. De opgenomen ramingen zijn een gevolg van de gehanteerde grondslagen zoals opgenomen op pagina 40 en de vastgestelde beleidsuitgangspunten.

2. Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De geprognosticeerde balans 2020-2023 wordt als volgt weergegeven:

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Balans per 31-12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MVA	15	46	47	35	28	22
Voorraden	571	571	571	571	571	571
Uitzettingen	232	300	300	300	300	300
Liquide middelen	75	72	71	83	90	96
Overlopende activa	480	325	325	325	325	325
	1.373	1.314	1.314	1.314	1.314	1.314
Eigen vermogen	739	739	739	739	739	739
Vreemd vermogen	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	463	325	325	325	325	325
Overlopende passiva	171	250	250	250	250	250
	1.373	1.314	1.314	1.314	1.314	1.314

3. Het aandeel in het EMU-saldo

Voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten kan het onderstaande aandeel in het EMU-saldo worden berekend. Het EMU-saldo wordt berekend overeenkomstig het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap.

Omschrijving	2018	2019	2020
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
	Volgens realisatie 2018	Volgens begroting 2019	Volgens begroting 2020
1 Exploitatiesaldo voór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	479	0	0
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	16	12	12
3 Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	0	0	0
4 Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd			
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de	0	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7 Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen transacties met derden niet op de exploitatie	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover niet al op de exploitatie verantwoord	0	0	0
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	0	0	0
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van	0	0	0
11 Verkoop van effecten:			
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de			
Berekend EMU-saldo	495	12	12

4. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden rechten op uitkeringen tijdens of na het dienstverband. Ongeacht wie de feitelijke uitbetaling verricht en ongeacht of het juridisch afdwingbare verplichtingen betreft of dat de werkgever geen ander alternatief heeft.

Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een jaarlijks vergelijkbaar volume hebben mag géén voorziening c.q. verplichting worden opgenomen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan het jaarlijkse bedrag geen gelijk volume hebben, moet wel een voorziening c.q. een verplichting worden gevormd.

In de begroting 2020 zijn de volgende terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen:

Bedragen x € 1.000

2019	2020	2021	2022	2023
2.903	2.823	2.843	2.863	2.883

Op basis van de meerjarenraming kan worden geconcludeerd dat er sprake is van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een vergelijkbaar volume.

5. De investeringen

Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Investeringsbedragen met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd.

Vooralsnog is géén investeringsplan opgenomen in deze meerjarenbegroting. In de balansopstelling is wel rekening gehouden met een investeringsbedrag. De reden hiervoor is dat in de begroting rekening wordt gehouden met kapitaallasten. Deze kapitaallasten zijn vertaald in een investeringsbedrag op basis van een 5-jarige afschrijvingstermijn. De vrije investeringsruimte is in meerjarenperspectief bepaald op afgerond € 50.000.

6. De financiering

De verwachting is dat geen beroep wordt gedaan op de geld- en/of kapitaalmarkt. De financieringslasten in de begroting zijn dan ook **nihil**.

7. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

De Algemene Reserve in meerjarenperspectief is als volgt vast te stellen. Het resultaat (de uitkomst van baten en lasten) van de Werkorganisatie wordt verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van de afgesproken verdeelsleutels.

Het saldo van de Algemene reserve bedraagt ultimo 2018 € 168.000 (inclusief resultaatbestemming 2018).

Algemene reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2018	164.264	574.322 1)	-	738.586
2019	738.586	-	-	738.586
2020	738.586	-	-	738.586

- 1) Bestemmingsresultaat jaarstukken 2017 (€ 10.973), toevoeging van de bestemmingsreserve Risico-opslag (€ 84.303) en bestemming resultaat jaarrekening 2018 (concept) (€ 479.046).

Het saldo van de Bestemmingsreserve Risico-opslag bedraagt ultimo 2018 nihil.

Bestemmings-reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2018	310.297	2.742 1)	313.039 2)	-
2019	-	-	-	-
2020	-	-	-	-

- 1) Bestemming resultaat jaarstukken 2017.
2) Toevoeging aan de algemene reserve (€ 84.303) en uitbetaling aan de DEAL-gemeenten (€ 128.736).

8. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

De voorzieningen zijn ultimo 2018 nihil. Op dit moment zijn er ook geen verwachtingen dat het vormen van een voorziening noodzakelijk is.

9. Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie bevat ten minste de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd en de motivering daarvan en een toelichting op belangrijke ontwikkelingen te opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorige begrotingsjaar.

De geraamde algemene reserve in de meerjarenbegroting 2019-2022 bedraagt per 31 december 2018 € 175.237. Ten opzichte van de stand in deze meerjarenbegroting is een gedeelte van de bestemmingsreserve Risico-opslag (€ 84.303) toegevoegd en resultaat van de concept jaarstukken 2018 ad € 91.699 onttrokken.

De geraamde bestemmingsreserve Risico-opslag in de meerjarenbegroting 2019-2022 bedraagt per 31 december 2018 € 213.039. In 2018 is de bestemmingsreserve Risico-opslag opgeheven. Een gedeelte van de reserve (€ 84.303) is toegevoegd aan de algemene reserve. Het resterende deel is uitgekeerd aan de DEAL-gemeenten.

De bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

De geraamde baten en lasten per taakveld

De geraamde baten en lasten worden als volgt verdeeld over de taakvelden:

Baten		2019	2020	2021	2022	2023
0.1	Bestuur	6.550	22.767	22.778	22.788	22.799
0.4	Overhead	916.018	974.816	975.216	975.616	976.016
0.5	Treasury	400	425	425	425	425
0.8	Overige baten en lasten	5.950	6.075	6.075	6.075	6.075
0.9	Vennootschapsbelasting	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
1.2	Openbare orde en veiligheid	910.528	1.004.192	1.010.747	1.017.301	1.023.855
7.4	Milieubeheer	352.141	322.460	324.565	326.669	328.774
8.3	Wonen en bouwen	1.961.912	1.735.986	1.747.316	1.758.647	1.023.855
		4.155.999	4.069.221	4.089.621	4.110.021	3.384.299

Lasten		2019	2020	2021	2022	2023
0.1	Bestuur	6.550	22.767	22.778	22.788	22.799
0.4	Overhead	916.018	974.816	975.216	975.616	976.016
0.5	Treasury	400	425	425	425	425
0.8	Overige baten en lasten	5.950	6.075	6.075	6.075	6.075
0.9	Vennootschapsbelasting	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
1.2	Openbare orde en veiligheid	910.528	1.004.192	1.010.747	1.017.301	1.023.855
7.4	Milieubeheer	352.141	322.460	324.565	326.669	328.774
8.3	Wonen en bouwen	1.961.912	1.735.986	1.747.316	1.758.647	1.023.855
		4.155.999	4.069.221	4.089.621	4.110.021	3.384.299

MEERJARENRAMING

De meerjarenraming en de toelichting

De Meerjarenraming

De meerjarenraming bevat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen.

1. Raming van bestaand en nieuw beleid

De raming van het bestaand beleid is als volgt:

	B 2020			B 2021			B 2022			B 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1 Reguleren	1.485	1.485	-	1.492	1.492	-	1.499	1.499	-	1.505	1.505	-
Programma 2 Controleren	1.254	1.254	-	1.261	1.261	-	1.267	1.267	-	1.274	1.274	-
Programma 3 Adviseren	328	328	-	334	334	-	341	341	-	348	348	-
Totaal programma's (A)	3.067	3.067	-	3.087	3.087	-	3.107	3.107	-	3.127	3.127	-
Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead (CK)	994	994	-	994	994	-	994	994	-	994	994	-
Onvoorzien	6	6	-	6	6	-	6	6	-	6	6	-
Vennootschapsbelasting	2	2	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en VpB (B)	1.002	1.002	-	1.002	1.002	-	1.002	1.002	-	1.002	1.002	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten (A+B=C)	4.069	4.069	-	4.089	4.089	-	4.109	4.109	-	4.129	4.129	-
<i>Mutatie in de reserves</i>												
Programma 1 Reguleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 2 Controleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 3 Adviseren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in de reserves (D)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat (C+D=E)	4.069	4.069	-	4.089	4.089	-	4.109	4.109	-	4.129	4.129	-

In de meerjarenbegroting 2021-2023 is géén nieuw beleid opgenomen.

In meerjarenperspectief is rekening gehouden met de volgende mutaties ten opzichte van de vorige jaarschijf:

1.	Periodieken	20.000
2.	Vorming en opleiding (2% van de loonsom)	400

2. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Voor de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt verwezen naar de paragraaf zoals opgenomen bij de uiteenzetting van de financiële positie.

3. De investeringen

Voor de investeringen wordt verwezen naar de paragraaf zoals opgenomen bij de uiteenzetting van de financiële positie. In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met een investeringsruimte van totaal € 50.000.

4. De financiering

De verwachting is dat geen beroep wordt gedaan op de geld- en/of kapitaalmarkt. De financieringslasten in de begroting zijn dan ook **nihil**.

5. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

De Algemene Reserve in meerjarenperspectief is als volgt vast te stellen.

Algemene reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2020	738.586	-	-	738.586
2021	738.586	-	-	738.586
2022	738.586	-	-	738.586
2023	738.586	-	-	738.586

6. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

De ontwikkeling van de voorziening Uitkeringsverplichtingen is eind 2017 afgewikkeld. Op dit moment wordt niet verwacht dat voorzieningen worden getroffen. Het meerjarenperspectief is **nihil**.

7. Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie bevat ten minste de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd en de motivering daarvan en een toelichting op belangrijke ontwikkelingen ten opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorig begrotingsjaar.

Ten opzichte van het meerjarenperspectief 2019-2020 zijn er geen belangrijke ontwikkelingen te melden.

1. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd

De meerjarenbegroting 2021-2023 is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De uitgangspunten zoals opgenomen bij de begroting 2020;
- In meerjarenperspectief (2021-2023) is geen rekening gehouden met inflatie en Cao-ontwikkelingen en/of premiestijgingen;
- In meerjarenperspectief (2021-2023) is rekening gehouden met verwachte periodieke salarisverhogingen;
- De begroting 2021-2023 is exclusief VTH Drieslag.

2. Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

In de meerjarenbegroting 2021-2023 zijn géén incidentele baten of lasten opgenomen.

3. Een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de meerjarenbegroting 2021-2023 zijn géén structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves opgenomen.

DE INTEGRALE KOSTPRIJS- BEREKENING (IKB)

1. Algemene uitgangspunten

Met ingang van 2016 is de Integrale Kostprijsberekening (IKB) ingevoerd. De bijdrage van de DEAL-gemeenten wordt berekend aan de hand van de volgende variabelen:

- Het tarief per product;
- Het kengetal per product;
- Het aantal producten.

De Integrale Kostprijsberekening (IKB) is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De Integrale Kostprijsberekening (IKB) zoals vastgesteld op 3 april 2013;
- De concept Product Diensten Catalogus (PDC);
- De IKB is gebaseerd op de concept DVO's 2019;
- Het verbeterplan zoals vastgesteld op 18 december 2017.

2. Tarieven

Met ingang van 2018 wordt een structuur met 5 tarieven gehanteerd. Het tarief is gebaseerd op de gemiddelde loonkosten per schaalniveau en een opslag voor de variabele kosten (VK). Voor niet DEAL-gemeenten wordt een minimale opslag berekend van 15%. De tarieven voor de DEAL-gemeenten zijn in 2020 als volgt :

DEAL		Loonkosten	VK	Tarief 2020	Tarief 2019
Hoog tarief (10)	1	€ 59,00	€ 5,90	€ 64,90	€ 64,90
Middel tarief (9)	2	€ 51,00	€ 5,90	€ 56,90	€ 56,90
Laag tarief (8)	3	€ 48,00	€ 5,90	€ 53,90	€ 53,90
Laagste tarief (7)	4	€ 37,00	€ 5,90	€ 42,90	€ 42,90
Afwijkend tarief	5	€ 42,00	€ 5,90	€ 47,90	€ 47,90

De tarieven 2020 zijn ten opzichte van 2019 niet gewijzigd.

3. Uren

Zoals in de paragraaf Bedrijfsvoering is aangegeven wordt voor de berekening van het aantal beschikbare uren uitgegaan van 39,64 fte. Het aantal beschikbare uren in 2020 bedraagt:

1.400 Uren (de jaarnorm) x 39,64 fte	55.496
Uren als onderdeel van de constante kosten	-5.118
Coördinatie-uren (TC-er)	-1.029
Beschikbaar in 2020	49.349

In de concept DVO 2019 wordt een ureninzet gevraagd van 52.275. Daarnaast wordt de inzet voor derden (op basis van de stelpost) ingeschat op 1.698 uren. Deze totale urenafname betekent een tekort aan uren van 4.624. Dit komt overeen met een fte aantal van 3,3 (o.b.v. een jaarnorm van 1.400).

4. Aantallen/uren

In de programmabegroting 2020 wordt uitgegaan van de concept DVO's 2019. De aantallen kunnen als volgt worden samengevat:

Onderdeel	AANTALLEN		
	2018	2019	2020
1. Reguleren	3.127	2.464	2.384
1. Reguleren (Gaswinning)	285	-	377
Programma 1	3.412	2.464	2.761
2. Controleren	2.575	2.789	2.589
2. Controleren (Gaswinning)	369	-	279
Programma 2	2.944	2.789	2.868
3. Adviseren	765	842	821
3. Adviseren (Gaswinning)	-	-	15
Programma 3	765	842	836
Totaal	7.121	6.095	6.465

De aantallen kunnen aan de hand van de vastgestelde kengetallen (concept PDC 2019) worden vertaald in het volgende urenoverzicht:

Onderdeel	UREN		
	2018	2019	2020
1. Reguleren	24.126	19.999	20.292
1. Reguleren (Gaswinning)	2.444	5.137	4.171
1. Reguleren (Specifieke uren)	36	120	130
Programma 1	26.606	25.256	24.593
2. Controleren	16.498	15.871	14.640
2. Controleren (Gaswinning)	2.184	5.197	5.168
2. Controleren (Specifieke uren)	4.978	2.985	2.795
Programma 2	23.660	24.053	22.603
3. Adviseren	1.426	1.636	1.469
3. Adviseren (Gaswinning)	40	1.142	15
3. Adviseren (Specifieke uren)	3.432	2.947	3.595
Programma 3	4.898	5.725	5.079
Totaal	55.164	55.034	52.275

5. Bijdrage DEAL-gemeenten

Op grond van de bovenstaande onderdelen kan voor 2020 de volgende bijdrage per gemeente worden berekend:

Begroting 2020	Delfzijl	Het Hogeland	Appingedam	Loppersum	Totaal
Vergunningen (WABO)	€ 307.460	€ 180.351	€ 113.965	€ 167.432	€ 769.208
Toezicht & Handhaving (WABO)	€ 194.791	€ 207.699	€ 95.785	€ 122.451	€ 620.727
APV & Bijzondere wetten (Vergunningen)	€ 160.690	€ -	€ 103.534	€ 103.400	€ 367.623
APV & Bijzondere wetten (Toezicht)	€ 133.816	€ 91.754	€ 58.068	€ 48.703	€ 332.341
Adviseren & Ondersteunen	€ 123.773	€ 76.738	€ 72.969	€ 53.936	€ 327.416
	€ 920.530	€ 556.543	€ 444.321	€ 495.921	€ 2.417.314
Gaswinning	€ 47.703	€ 49.683	€ 162.405	€ 269.932	€ 529.723
	€ 968.233	€ 606.225	€ 606.725	€ 765.853	€ 2.947.037
Constante kosten 2020					€ 877.804
Aantal inwoners	24.863	15.553	11.801	9.732	61.949
Aandeel constante kosten (CK)	€ 352.303	€ 220.383	€ 167.218	€ 137.900	€ 877.804
Omzet DVO/Gaswinning	€ 968.233	€ 606.225	€ 606.725	€ 765.853	€ 2.947.037
Bijdrage 2020	€ 1.320.536	€ 826.608	€ 773.943	€ 903.754	€ 3.824.841

6. Bijdrage DEAL-gemeenten (meerjarenperspectief)

De bijdrage van de DEAL-gemeenten kan in meerjarenperspectief worden berekend aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De concept DVO's 2019;
- De tarieven 2020;
- De verhouding van de DEAL-bijdrage 2020.

	Bedragen x € 1.000			
	2020	2021	2022	2023
Gemeente Delfzijl	1.319	1.326	1.333	1.340
Gemeente Het Hogeland	826	831	835	839
Gemeente Appingedam	775	779	783	787
Gemeente Loppersum	905	910	915	920
Totaal bijdrage DEAL-gemeenten	3.825	3.846	3.866	3.886

Vaststellingsbesluit

1. Besluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur in haar openbare vergadering van 19-06-2019.

De voorzitter,

De secretaris,

Dhr. P. Prins

Dhr. G.H. Aalderink